

บทคัดย่อ

168531

ชื่อภาคานิพนธ์ : การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและการจัดระเบียบการอยู่ร่วมกัน
กรณีศึกษา ชุมชนบ้านพ่อขุน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
ชื่อผู้เขียน : นายณพมิตร ดาน้อย
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2548

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชุมชน ด้านเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และการจัดระเบียบการอยู่ร่วมกัน 2) ศึกษาการรับรู้การเปลี่ยนแปลงและ ทัศนะต่อผลของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อชุมชน 3) ศึกษาการเตรียมการสนับสนุนและความ ต้องการเพื่อจัดระเบียบสังคม

วิธีการศึกษาใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เจาะลึกจากผู้ข้อมูลที่สำคัญจำนวน 15 ราย ประกอบกับการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร และการลงภาคสนามเพื่อการสังเกต โดยรวบรวม ข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา การใช้ตรรกะประกอบบริบท

ผลการศึกษาที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชุมชนพบว่า มีการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจเด่นชัด และเป็นตัวนำการเปลี่ยนแปลงด้านอื่น ๆ ส่วนด้านสังคมพบว่า เปลี่ยนแปลงมาใช้วิถีชีวิตแบบคน เมืองมากขึ้น รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ในสังคมในบางประการด้วย สำหรับด้าน วัฒนธรรมของชุมชนยังไม่มีเปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด

2. ส่วนใหญ่รับรู้และยอมรับต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตที่เกิดขึ้นต่อชุมชน แต่ยังไม่มียุุ่ม ใดเป็นผู้กำหนดกฎเกณฑ์ได้ ส่วนการจัดระเบียบชุมชนในด้านต่าง ๆ ไม่มีการประสานความ ร่วมมือกัน ทั้งกลุ่มภาครัฐกับภาคประชาชน อันรวมถึงกลุ่มภาคประชาชนด้วยตนเองด้วย

168531

3. แนวทางการเตรียมการสนับสนุนและความต้องการจัดระเบียบภายในชุมชน ส่วนใหญ่ มุ่งเน้นการเตรียมการสนับสนุนจากทุกกลุ่ม และมีความต้องการจัดระเบียบจากกลุ่มภายในชุมชน และรวมถึงภาครัฐ

ข้อเสนอแนะสำคัญที่ได้จากการศึกษา มีดังนี้

1) ผลจากการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตส่งผลให้ผู้นำทางความคิดกลุ่มต่าง ๆ มีความคิดเห็นในการจัดระเบียบมีแนวคิดตรงกัน ดังนั้น ควรดำเนินการเพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือระหว่างผู้นำกลุ่มภายในชุมชนท้องถิ่นเพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

2) เปิดช่องทางและโอกาสให้กลุ่มพลังหนุ่มสาวภายในชุมชน กลับเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน รวมทั้งปลูกฝังค่านิยม จิตสำนึกรักถิ่นบ้านเกิด

3) ควรส่งเสริมสร้างความมีระเบียบวินัย สร้างจิตสำนึกการรวมหมู่ การสร้างความสมัครสมานสามัคคีในชุมชน ซึ่งอาจจะใช้ระยะเวลานานก็ตาม สิ่งที่จะเป็นรูปธรรมมากที่สุด คือ สร้างกฎระเบียบหมู่บ้าน

ABSTRACT

168531

Title of Research Paper : Changes in People's Way of Life and Social
Organization : A Study of Ban Po Khun Community
Muang District Chiang Rai Province

Author : Mr. Noppamitr Danoi

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2005

This research comprises the following objectives, i.e. 1) to study changes in the people's way of life in economic, social/cultural and social organization; 2) to study the awareness of the changes and perception on the effects of the change on the community; 3) to study preparation for support and need for social organization.

It is a qualitative study by using the in-depth interview of 15 key-informants for relevant data. In addition, observation and documentary study are also applied. Data obtained are analysed with logical context description and descriptive statistics.

Results of the study are briefly presented below:

1. The changes in community's way of life are more dominant in economic sphere which leads to changes in other areas. In social aspect, people adopt urban life style increasingly, including the change in some social relations.

2. Most of the informants aware of the change but no new social organization emerged; no coordination in restructuring the new social organization, whether from the state, private or people's organization themselves.

(4)

168531

3. Approaches in preparation for supports and need to have social organization seem to rely on every group; they want to have the community being well organized as well as the state.

Recommendations emerged, among others, are

1) There should be better coordination among various groups involved for better practices; 2) young people should have an opportunity to participate in the community development work including strong attachment to birth place; 3) group discipline should be promoted as well as a sense of community unity.